

Bruselj, 31. maj 2018
(OR. en)

9598/18

Medinstitucionalna zadeva:
2018/0208 (COD)

JAI 565
INF 95
CADREFIN 60
FREMP 86
COPEN 173
DROIPEN 81
JUSTCIV 130
CODEC 919

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalnega sekretarja Evropske komisije: direktor Jordi AYET PUIGARNAU
Datum prejema:	30. maj 2018
Prejemnik:	generalni sekretar Sveta Evropske unije Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN
Št. dok. Kom.:	COM(2018) 384 final
Zadeva:	Predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o vzpostavitvi programa za pravosodje

V prilogi vam pošiljamo dokument COM(2018) 384 final.

Priloga: COM(2018) 384 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 30.5.2018
COM(2018) 384 final

2018/0208 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o vzpostavitvi programa za pravosodje

{SWD(2018) 290 final} - {SWD(2018) 291 final} - {SEC(2018) 274 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

V tem predlogu je za datum začetka uporabe določen 1. januar 2021, pripravljen pa je za Unijo s 27 državami članicami, v skladu z uradnim obvestilom Združenega kraljestva, ki ga je Evropski svet prejel 29. marca 2017, o nameri Združenega kraljestva, da na podlagi člena 50 Pogodbe o Evropski uniji izstopi iz Evropske unije in Euratoma.

• Razlogi in cilji

Cilj Evropske unije je spodbujati mir, njene vrednote in blaginjo njenih narodov. Unija je skupnost prava in vrednot, ki so temelj njenega obstoja. Člen 2 Pogodbe o Evropski uniji določa, da „Unija temelji na vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin. Te vrednote so skupne vsem državam članicam v družbi, ki jo označujejo pluralizem, nediskriminacija, strpnost, pravičnost, solidarnost ter enakost žensk in moških.“ Te vrednote podpirajo pravice oseb, ki živijo v Uniji. Poleg tega Listina EU o temeljnih pravicah v enem dokumentu združuje vse osebne, državljanske, politične, ekonomske in socialne pravice ljudi v EU.

Člen 3 PEU določa, da je cilj Unije „krepitev miru, njenih vrednot in blaginje njenih narodov“ ter da Unija „spoštuje svojo bogato kulturno in jezikovno raznolikost ter skrbi za varovanje in razvoj evropske kulturne dediščine“. V razmisleku Komisije o prihodnosti financ EU¹ je navedeno, da „[p]roračun EU podpira ta cilj v sodelovanju z nacionalnimi proračuni in z dopolnjevanjem drugih prizadevanj na evropski in nacionalni ravneh“.

Vrednote Unije zajemajo zlasti temeljne pravice, nediskriminacijo in enakost, boj proti rasizmu in toleranco, spoštovanje človekovega dostojanstva, pravno državo in neodvisnost sodstva, kulturno raznolikost, živahno civilno družbo, svobodo izražanja ter udeležbo državljanov v demokratičnem življenju. Za uspešen notranji trg in podpiranje skupnih vrednot Unije so potrebni delujoče evropsko območje pravosodja in uspešni nacionalni pravosodni sistemi.

Komisija je Unijo demokratičnih sprememb uvrstila med svojih deset političnih prednostnih nalog in si v zvezi s tem prizadeva za obveščanje državljanov o tem, kaj EU počne in kako deluje, ter za krepitev zaupanja v Unijo.

Finančna sredstva EU lahko prispevajo dodano vrednost in pomagajo pri podpiranju skupnih evropskih vrednot.

Za spodbujanje skupnih evropskih vrednot in pravic je EU pri več instrumentih uporabila politično kombinacijo zakonodaje, politik in financiranja. Močan družbeni poudarek so imeli zlasti naslednji programi financiranja, ki so jasno povezani z evropskimi vrednotami: program za pravice, enakost in državljanstvo, program Evropa za državljane in program za pravosodje.

Ti programi so privedli do dejanskega napredka pri spodbujanju vrednot in uveljavljanju pravic, ki jih zakonodaja EU zagotavlja ljudem v Uniji. Nekaj primerov: boljše poznavanje pravic, skupne zgodovine in kulture, več zaposlenih žensk, spodbujanje in varstvo pravic otrok, uspešnejši pravosodni sistemi z delavci v pravni stroki, ki vedo, kako in kdaj uporabljati pravni red EU, in uspešnim čezmejnem sodelovanjem, več demokratične in državljanske udeležbe na ravni Unije ter globlje razumevanje in spoštovanje različnih spominov, kultur in tradicij.

¹ COM(2017) 358.

V okviru prava Unije se ljudje lahko zanesejo na sklop pravic, neodvisne in uspešne pravosodne sisteme ter spoštovanje načela pravne države. EU je pokazala trdno zavezanost boju proti nasilju nad ženskami in otroki, boju proti vsem oblikam diskriminacije, spodbujanju in zaščiti pravic invalidov ter podpiranju živahne in močne civilne družbe v EU.

Kljub napredku v okviru sedanjih programov na zadevnih področjih politike še vedno obstaja več vrzeli, pojavili pa so se tudi novi izzivi, ki jih je treba obravnavati. Skupni izzivi, s katerimi se EU sooča na področju pravosodja, pravic in vrednot, so dvojni:

- prizadevanje Unije za vzpostavitev skupnosti, ki temelji na skupnih vrednotah in pravicah, skupni zgodovinski in kulturni dediščini ter vključevanju ljudi, ovirajo nekatera nastajajoča gibanja, ki ogrožajo zamisel o odprtih, vključujočih, povezanih in demokratičnih družbah, v katerih državljanska udeležba in uživanje pravic omogočata ustvarjanje strpnega načina skupnega življenja.
- Razdrobljenost in omejeni viri sedanjih programov financiranja EU, namenjenih vrednotam, pravicam, državljanstvu in pravosodju, omejujejo sposobnost EU za odzivanje na obstoječe in nove izzive. „Premajhen proračun programov za zadovoljitev povpraševanja“ je glavna ovira, ki bi po mnenju sodelujočih v javnem posvetovanju lahko preprečila, da bi sedanji programi dosegli svoje cilje.

Podrobnejša analiza kaže, da:

- ljudje svojih pravic še vedno ne uživajo v celoti: še vedno obstajajo neenakosti in diskriminacija na podlagi spola, rase ali narodnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti. Nasilje je še vedno realnost v vsakdanjem življenju številnih žensk, otrok in drugih ogroženih ljudi;
- treba je storiti še več za zagotovitev, da se državljani zavedajo vrednot EU in koristi državljanstva EU, ter za spodbujanje višje ravni politične in družbene udeležbe ter boljšega razumevanja Unije, njene zgodovine, kulturne dediščine in raznolikosti;
- pravice, ki izhajajo iz državljanstva EU – prosto gibanje, konzularna zaščita in volilne pravice – še vedno niso v celoti poznane in uveljavljene, kar ovira politično in družbeno udeležbo državljanov;
- Gospodarske krize, še vedno obstoječe neenakosti in izzivi, kot so migracije, so nekatere privedli do tega, da temeljne pravice in vrednote, na katerih temelji Evropska unija, postavijo pod vprašaj. V nekaterih primerih so ogroženi tudi pravna država, dostop do pravnega varstva, prostor za civilno družbo in neodvisnost sodstva;
- pravosodno sodelovanje v civilnih in kazenskih zadevah ni zadostno, dostop do pravnega varstva v državah članicah pa je še vedno težaven. Treba je izboljšati orodja za zbiranje primerljivih informacij o kakovosti, neodvisnosti in učinkovitosti pravosodnih sistemov držav članic. Pomanjkanje zaupanja v pravosodne sisteme drugih držav članic je velika ovira za vzajemno priznavanje in pravosodno sodelovanje.

Posledice neobravnavе teh izzivov bi bile lahko resne, saj bi se oslabilo zaupanje v demokracijo ter podpiranje vrednot in temeljnih pravic.

Ti izzivi so skupni vsem državam članicam in imajo čezmejne razsežnosti. Ukrepanje na nacionalni ravni je pomembno, vendar posamezne države članice nimajo zadostnih vzvodov za obravnavanje teh izzivov.

Spodbujanje in zagovarjanje vrednot in pravic EU močno vpliva na politično, družbeno, kulturno, pravosodno in gospodarsko življenje Unije ter prispeva h konkretnemu učinku EU

na vsakdanje življenje ljudi. Da bi obravnavali obstoječe vrzeli in nove izzive ter zagotovili spodbujanje, učinkovito varstvo in spoštovanje pravic in vrednot, je treba ohraniti in okrepiti ukrepanje na ravni EU na tem področju; to bo pripomoglo tudi k dokončnemu oblikovanju notranjega trga ter spodbujanju blaginje in kohezije v EU. Prav tako bo lahko EU prevzela ključno vlogo pri zagovarjanju in spodbujanju svojih vrednot na svetovni ravni ter prispevala k ciljem ZN glede trajnostnega razvoja.

Novi program za pravosodje bo podprl nadaljnji razvoj evropskega območja pravosodja, ki temelji na vrednotah Unije, pravni državi, vzajemnem priznavanju in medsebojnem zaupanju, in sicer zlasti z olajšanjem dostopa do pravnega varstva in spodbujanjem pravosodnega sodelovanja v civilnih in kazenskih zadevah, ter uspešnost nacionalnih pravosodnih sistemov.

Ta novi program bo skupaj s programom za pravice in vrednote tvoril nov sklad za pravosodje, pravice in vrednote, s čimer bo pomagal ohranjati odprte, demokratične, pluralistične in vključujoče družbe. Prav tako bo pomagal krepiti vlogo ljudi z zaščito in spodbujanjem pravic in vrednot ter z nadaljnjim razvojem območja pravosodja EU.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi**

Sklad za pravosodje, pravice in vrednote neposredno prispeva k več prednostnim nalogam Evropske komisije², zlasti k vzpostavitvi območja pravosodja in temeljnih pravic, ki temelji na medsebojnem zaupanju, bolj poglobljenega in pravičnejšega notranjega trga, unije kapitalskih trgov, povezanega enotnega digitalnega trga ter Unije za demokratične spremembe, rast in delovna mesta.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Sklad za pravosodje, pravice in vrednote ter njegova dva temeljna programa financiranja bodo prispevali h krepitvi in podpiranju vrednot EU in spoštovanja načela pravne države ter ohranjanju odprtih, demokratičnih, vključujočih in ustvarjalnih družb, ki jih Evropejci pričakujejo. Že v skladu z veljavnimi pravili morajo države članice dokazati, da so njihovi predpisi in postopki za finančno poslovanje sredstev EU trdni ter da je financiranje ustrezno zaščiteno pred zlorabami ali goljufijami. Zgolj neodvisno sodstvo, ki spoštuje načelo pravne države in pravne varnosti v vseh državah članicah, lahko dejansko zagotovi, da je denar iz proračuna EU dovolj zaščiteno.

Komisija je na podlagi člena 322 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) predlagala uredbo o zaščiti proračuna Unije v primeru splošnih pomanjkljivosti glede pravne države v državah članicah. Nova uredba bo dopolnila instrumente, namenjene podpiranju skupnih vrednot EU, vključno s tem programom.

Program bo imel tesne sinergije z različnimi politikami in njihovimi programi financiranja, zlasti s:

- **politiko zaposlovanja ter socialno in izobraževalno politiko**

Učinkovite zmogljivosti na področju pravosodja in izvrševanja, na primer z usposabljanjem delavcev v pravni stroki;

- **zunanjio politiko, politiko razvojnega sodelovanja ter politiko širitve**

Spodbujanje vrednot in pravic v EU se odraža v njihovem spodbujanju na svetovni ravni, tudi s povezanostjo z izvajanjem ciljev trajnostnega razvoja. V zvezi s tem bi bilo treba razviti sinergije, zlasti z zunanjim delovanjem EU na večstranski ravni, pa

² https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/junker-political-guidelines-speech_sl.pdf

tudi pri pomoči za razvojno sodelovanje in politiki širitve, da se zagotovi skladnost med drugim pri spodbujanju dostopa do pravnega varstva in pravne države.

Okrepiti bi bilo treba tudi sinergije z instrumenti za zunanje delovanje, ki bi lahko podpirali čezmejno sodelovanje s prednostnimi tretjimi državami na področjih, pomembnih za varno in stabilno Evropo;

- **enotnim trgom**

S financiranjem dejavnosti na področju prava gospodarskih družb, pogodbenega prava in preprečevanja pranja denarja bo prihodnji program za enotni trg dopolnil program za pravosodje ter neposredno prispeval k izvajanju politike EU na področju pravosodja in oblikovanju območja pravosodja EU ter upošteval politične smernice na tem področju. Isto velja za področje potrošniške politike;

- **strateško infrastrukturo**

Sinergije, ki se nanašajo na digitalizacijo in medsebojno povezovanje informacijskih sistemov, se bodo nadalje razvijale v okviru programa za digitalno Evropo;

- **raziskavami in inovacijami**

Okvirni program za raziskave in inovacije Obzorje Evropa vključuje dejavnosti, ki se nanašajo na vključujočo in varno družbo, vključno s področjem pravosodja in potrošnikov, ter za družbo relevantne tehnologije, vključno s kibernetsko varnostjo ali umetno inteligenco in drugimi ključnimi omogočitvenimi tehnologijami. Proučila se bosta medsebojno bogatenje z namenom poglobitve razumevanja naprednih tehnologij v družbi, demokraciji in pravosodnem sistemu ter način, kako se osredotočiti na njihove koristi;

- **politiko na področju migracij, upravljanja meja in varnosti**

Program za pravosodje in drugi skladi EU, ki zajemajo migracije, upravljanje meja in zlasti varnost, bodo med seboj usklajeni, tako da bodo usmerjeni v različne faze dejavnosti in postopkov, potrebnih za vzpostavitev evropskega območja varnosti in pravosodja. Glede na neločljive povezave med varnostjo in pravosodjem na terenu bodo obstajale posebne sinergije v zvezi z zagotavljanjem ustrezne zaščite žrtvam kaznivih dejanj, financiranjem skupnih preiskovalnih skupin in pravosodnega usposabljanja, zagotavljanjem interoperabilnosti z evropskim informacijskim sistemom kazenskih evidenc, izboljšanjem pogojev za pridržanje ter sodelovanjem med agencijami na področju pravosodja in varnosti, vključno z agencijami, ki so povezane s pravosodjem, kot sta Eurojust in Evropsko javno tožilstvo;

- **okoljsko politiko**

Program za pravosodje ima potencial za podpiranje ukrepov, namenjenih boju proti okoljski kriminaliteti, in med drugim za prispevanje k izvajanju direktive o okoljski kriminaliteti³. Ukrepi v podporo pravosodnemu sodelovanju v civilnih in kazenskih zadevah bodo dopolnili in okrepili poseben program za usposabljanje sodnikov in tožilcev na področju okoljskega prava ter možnost financiranja projektov v zvezi z dostopom do pravnega varstva v okoljskih zadevah, določenih v uredbi LIFE⁴. Prispevali bodo tudi k temu, da lahko nacionalni pravosodni sistemi zagotovijo

³ Direktiva 2008/99/ES.

⁴ Uredba (EU) št. 1293/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi programa za okolje in podnebne ukrepe (LIFE) in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 614/2007 (Besedilo velja za EGP).

učinkovit dostop do pravnega varstva v skladu z Aarhuško konvencijo o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah⁵;

– **vključevanjem podnebnih vprašanj**

Predlog Komisije za večletni finančni okvir za obdobje 2021–2027 je določil večje ambicije pri vključevanju podnebnih vprašanj v vse programe EU, s ciljem, da bi 25 % odhodkov EU prispevalo k podnebnim ciljem. Prispevek tega programa k doseganju tega splošnega cilja se bo spremljal s sistemom podnebnih kazalnikov EU s primerno ravno razčlenitve ter vključno z uporabo natančnejših metodologij, če so na voljo. Komisija bo informacije glede odobritev za prevzem obveznosti še naprej predstavljala v okviru letnega osnutka proračuna.

Da bi podprla izkoriščanje potenciala programa za prispevanje k podnebnim ciljem, si bo Komisija med celotnimi postopki priprave, izvajanja, pregledovanja in ocenjevanja programa prizadevala opredeliti ustrezne ukrepe.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Predlog temelji na členu 81(1) in (2) ter členu 82(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

Člen 81(1) PDEU določa, da Unija razvija pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah s čezmejnimi posledicami. Člen 81(2) PDEU določa sprejetje ukrepov za zagotovitev vzajemnega priznavanja in izvrševanja sodnih odločb; čezmejnega vročanja sodnih in izvensodnih listin; učinkovitega dostopa do sodnega varstva in pomoči pri usposabljanju sodnikov in sodnega osebja.

Člen 82(1) PDEU določa ukrepe za spodbujanje pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah.

Kombinacija členov 81 in 82 PDEU omogoča celovit pristop k podpiranju razvoja pravosodnega sodelovanja v civilnih in kazenskih zadevah, zlasti pri medsektorskih vprašanjih, ki zadevajo obe področji.

• Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)

Predlagane dejavnosti financiranja upoštevajo načelo evropske dodane vrednosti in načelo subsidiarnosti. Financiranje iz proračuna Unije se osredotoča na cilje, ki jih države članice same ne morejo zadovoljivo doseči in kjer lahko posredovanje Unije prinese dodano vrednost. Dejavnosti, ki jih zajema ta uredba, prispevajo k učinkoviti uporabi pravnega reda z razvijanjem medsebojnega zaupanja med državami članicami, večanjem obsega čezmejnega sodelovanja in mreženja ter zagotavljanjem pravilne, skladne in dosledne uporabe prava Unije po vsej Uniji. Unija je v boljšem položaju kot države članice, da obravnava čezmejne primere in zagotovi evropsko platformo za vzajemno učenje. Podprta bo zanesljiva analitična podlaga za podporo in razvoj politik. Posredovanje Unije omogoča, da se te dejavnosti dosledno izvajajo po vsej Uniji, in zagotavlja ekonomijo obsega.

• Sorazmernost

⁵ Sklep 2005/370/ES.

Predlog je skladen z načelom sorazmernosti v tem, da ne presega minimuma, ki je potreben za doseganje navedenega cilja na evropski ravni.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

• Retrospektivne ocene/preverjanja ustreznosti obstoječe zakonodaje

Vmesna ocena programa za pravosodje za obdobje 2014–2020 kaže, da je prinesel visoko evropsko dodano vrednost. Države članice same ne bi mogle doseči enakih rezultatov v smislu velikosti in obsega. To velja tako za splošni cilj programa, tj. razvoj evropskega območja pravosodja, ki temelji na vzajemnem priznavanju in medsebojnem zaupanju, kot za njegove specifične cilje. Upravičenci se strinjajo, da je zagotavljanje usposabljanja v pravosodju na evropski ravni bistvenega pomena za vzpostavitev evropskega območja pravosodja ter za nemoteno in usklajeno izvrševanje prava EU. Tako se ukrep, ki se spodbuja s specifičnimi cilji usposabljanja v pravosodju, šteje za trajnostnega, saj spodbuja pridobivanje trajnega pravnega znanja in kompetenc ter hkrati zagotavlja priložnosti za mreženje in krepitev zaupanja med pravosodnimi delavci iz različnih držav članic.

Vrste dejavnosti, ki se financirajo iz programa, in rezultati projektov uspešno prispevajo k izboljšanju poznavanja prava in politik Unije. Uspešnost programa za pravosodje se dojema kot izboljšanje predhodnih programov v smislu politike, ki je usmerjena in vključuje ustrezne skupine zainteresiranih strani, medtem ko bi se porazdelitev prizadevanj med cilji programa v prihodnosti lahko uravnotežila. Še vedno so potrebna prizadevanja za doseganje vseh ciljnih skupin v vseh državah članicah, poleg tega bi se lahko okrepile komunikacijske dejavnosti.

Narava programa je zagotovila operativno prožnost, ki Komisiji omogoča, da letne delovne programe prilagodi nastajajočim potrebam na področju pravosodne politike. Na splošno je program zelo ustrezen in prilagojen potrebam izbranih ciljnih skupin, vendar bi bilo treba razmisliti o bolj sistematični analizi potreb zainteresiranih strani. Zlasti ima ključno sposobnost, da svoje prednostne naloge prilagodi nastajajočim potrebam na področju pravosodne politike, da se obravnavajo najpomembnejša vprašanja. To je produkt splošnih specifičnih ciljev programa; vključeval je številne programe iz prejšnjega programskega obdobja. Taka prožnost v smislu politike in določanja nalog je ključnega pomena za dobre rezultate programa. Program izkazuje dobro raven usklajenosti in dopolnjevanja z drugimi instrumenti, programi in ukrepi EU. Usklajevanje in izmenjava informacij z drugimi programi in projekti EU bi bila bistvena za nadaljnjo skladnost.

Izvajanje programa za pravosodje je bilo zadovoljivo, kar zadeva nepovratna sredstva za ukrepe in nepovratna sredstva za poslovanje, vendar bi bilo treba izboljšati vnaprejšnje načrtovanje dejavnosti v zvezi z javnimi naročili. Za uporabo alternativnih instrumentov financiranja, kot so inovativni finančni instrumenti, je malo možnosti. Upravičenci menijo, da so sedanji instrumenti (nepovratna sredstva za ukrepe, nepovratna sredstva za poslovanje in dejavnosti v zvezi z javnimi naročili) primerni za potrebe programa. Vendar obstajajo možnosti za racionalizacijo in poenostavitev nekaterih zahtev glede poročanja v okviru nepovratnih sredstev, pri čemer je treba zagotoviti potreben nadzor nad porabo javnih sredstev.

Kazalniki, vezani na program, so primerni za spremljanje napredka pri doseganju ciljev programa, vendar jih je včasih zaradi pomanjkanja ustreznih orodij (tj. ankete o zadovoljstvu) težko izmeriti.

Zmogljivost udeležencev se je štela za ključni dejavnik, ki je vplival na uspešnost financiranih dejavnosti, saj bi bila omejena (upravna, finančna, organizacijska) zmogljivost lahko razlog

za omejeno sodelovanje v dejavnostih programa (zlasti v nekaterih državah članicah). Zato bi lahko bila potrebna krepitev zmogljivosti in tehnična pomoč.

V zvezi z načinom upravljanja programa ni jasne možnosti za nadaljnjo poenostavitev. Sedanji način neposrednega upravljanja je primeren za program te velikosti, medtem ko bi alternativni načini (kot je deljeno upravljanje) verjetno povzročili preveliko razpršenost virov, s čimer bi se zmanjšala zmogljivost programa, da vire usmeri na skupne prednostne naloge in nastajajoča vprašanja. Po mnenju upravičencev bi bilo treba poenostaviti pripravo in zagotavljanje potrebnih informacij o upravni in finančni zmogljivosti pri sodelovanju na razpisih za zbiranje predlogov.

Poleg tega bi bilo mogoče portal za udeležence prilagoditi potrebam različnih vrst organizacij, ki se običajno prijavijo v program (kot so izobraževalne ustanove). V zvezi s tem se je trend postopne digitalizacije štel za očitno pozitivnega in bi ga bilo treba nadaljevati.

• Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi

Posvetovalna strategija, ki podpira pripravljalo delo za nov program za pravosodje, je vključevala javno posvetovanje v okviru predloga za večletni finančni okvir po letu 2020 na področju vrednot in mobilnosti, javna posvetovanja v okviru vmesne ocene sedanjih programov financiranja in več *ad hoc* posvetovanj, ki jih je Komisija organizirala v obliki okroglih miz z zainteresiranimi stranmi, konferenc in seminarjev o vprašanjih iz ocene učinka, ki v veliki meri temelji na rezultatih teh posvetovanj.

ODPRTO JAVNO POSVETOVANJE O SKLADIH EU NA PODROČJU VREDNOT IN MOBILNOSTI

V okviru ocenjevanja obstoječih finančnih programov EU so bila izvedena posvetovanja, ki so zajemala več področij politike, osredotočena pa so bila zlasti na trenutno uspešnost in prihodnje izzive. Namen javnega posvetovanja o skladih EU na področju vrednot in mobilnosti je bil zbrati mnenja vseh zainteresiranih strani o tem, kako čim boljše porabiti vsak evro iz proračuna EU. Javno posvetovanje o skladih EU na področju vrednot in mobilnosti je potekalo od 10. januarja 2018 do 9. marca 2018 v 23 uradnih jezikih EU.

Komisija je pri spletnem javnem posvetovanju o skladih EU na področju vrednot in mobilnosti prejela skupaj 1 839 odgovorov iz vse Evrope. Od tega jih je bilo 52 % od anketirancev z izkušnjami v programu Erasmus+, 43 % pa od anketirancev z izkušnjami v programu Ustvarjalna Evropa.

Iz vsake države članice je prišel vsaj en odgovor. Največ prispevkov po državah prebivališča je prišlo iz Nemčije (24,4 %), sledile pa so Francija (8,7 %), Belgija (7,7 %) in Španija (5,4 %).

Od 1 839 prispevkov, prejetih prek spletnega vprašalnika, jih je bilo 65,2 % (1 199) od organizacij, 34,8 % (640) pa od posameznikov.

Svoje mnenje so izrazile številne zainteresirane strani: od 1 199 prispevkov od organizacij jih je bilo 355 (19,3 %) od nevladnih organizacij, platform ali mrež, 270 (14,7 %) od zasebnih podjetij (zlasti mikro in malih podjetij) ter 127 (6,9 %) od raziskovalcev in akademikov.

Spodnja analiza se osredotoča na anketirance z izkušnjami v naslednjih programih EU:

1. program Evropa za državljane in/ali
2. program za pravice, enakost in državljanstvo in/ali
3. program Ustvarjalna Evropa in/ali
4. program za pravosodje.

V nadaljevanju so predstavljeni nekateri glavni rezultati:

- Po mnenju anketirancev sta „spodbujanje evropske identitete in skupnih vrednot“ ter „spodbujanje pravic in enakosti“ pomembna skupna izziva politike (med prvimi štirimi navedenimi izzivi), ki ju je treba obravnavati v vsakem od štirih programov. „Podpora aktivnemu državljanstvu, demokratični udeležbi v družbi in pravni državi“ ter „spodbujanje socialne vključenosti in pravičnosti“ se prav tako zdita pomembna izziva, ki ju je treba obravnavati v ustreznih programih, vendar v manjšem obsegu v programu Ustvarjalna Evropa, pri katerem so gospodarski izzivi in kulturna raznolikost pomembnejši.
- „Podpora inovacijam“, „spodbujanje evropske kulturne raznolikosti in kulturne dediščine“ ter „spodbujanje evropske identitete in skupnih vrednot“ polovica ali več anketirancev, ki imajo izkušnje v zadevnih štirih programih, šteje za politike, ki v celoti ali precej dobro obravnavajo izzive. Poleg tega 52 % anketirancev z izkušnjami

v programu Ustvarjalna Evropa meni, da izzive v celoti ali precej dobro rešuje tudi politika „podpora konkurenčnosti evropskih kulturnih in ustvarjalnih sektorjev“.

- Približno 80 % anketirancev z izkušnjami v štirih zgoraj navedenih programih EU se strinja, da ti programi zelo ali precej prispevajo k temu, kar bi lahko države članice dosegle na nacionalni, regionalni in/ali lokalni ravni.
- Glavne ovire, ki bi po mnenju anketirancev lahko sedanjim programom/skladam preprečile, da bi dosegli svoje cilje, so ne glede na zadevni program zelo podobne: „premajhen proračun programov za zadovoljitev povpraševanja“, „nezadostna podpora malim deležnikom“ in „premajhna podpora za prosilce, ki za sredstva zapošajo prvič“ so opredeljene kot tri glavne ovire.
- Anketiranci z izkušnjami v enem ali več od štirih programov EU se strinjajo, da so „uporaba bolj poenostavljenih obrazcev za vlogo“, „olajševanje strukturiranih mrež in partnerstev“, „olajševanje financiranja za ukrepe, ki obsegajo več sektorjev ukrepanja“ in „boljše usklajevanje med različnimi programi/skladi“ glavni ukrepi, ki jih je treba sprejeti za poenostavitev in zmanjšanje upravnega bremena za upravičence.

• Ocena učinka

Ocena učinka je bila pripravljena, da bi se analiziral morebitni predlog za program za evropsko kulturo, pravice in vrednote, ki združuje program za pravice, enakost in državljanstvo za obdobje 2014–2020, program Evropa za državljane in program Ustvarjalna Evropa, ter za program za pravosodje. Komisija se je odločila, da bo program Ustvarjalna Evropa samostojen program ter da se vzpostavi sklad za pravosodje, pravice in vrednote z dvema temeljnima programoma financiranja: programom za pravosodje ter programom za pravice in vrednote. Ocena učinka je še vedno veljavna kot podlaga za vse te pobude.

Odbor za regulativni nadzor je 20. aprila 2018 podal pozitivno mnenje o priloženi oceni učinka. Podal je tudi priporočilo za nadaljnje izboljšanje poročila v zvezi z nekaterimi ključnimi vidiki, kot so polno izkoriščanje rezultatov ocene in ugotovitev, boljše načrtovanje prihodnjih prednostnih nalog in pojasnitev pričakovanih vplivov sprememb na mehanizme izvajanja. Ti vidiki so bili okrepljeni v končni različici ocene učinka. V oceni učinka so bile zbrane izkušnje iz programa Ustvarjalna Evropa, programa za pravice, enakost in državljanstvo, programa Evropa za državljane ter programa za pravosodje, predlagana pa je bila nova struktura. Prav tako so bili proučeni mehanizmi izvajanja, ki bi omogočili spodbujanje vrednot in kulture EU ob hkratnem doseganju ciljev učinkovitosti, prilagodljivosti, sinergij in poenostavitev, določenih za naslednji večletni finančni okvir. Rezultati vmesne ocene so bili ustrezno upoštevani. Vsi ocenjeni programi so pokazali jasno dodano vrednost. Nova združitev bo omogočila še boljše izkoriščanje potenciala sedanjih programov za spodbujanje vrednot EU in povečanje dodane vrednosti EU.

Analizirani so bili trije glavni scenariji:

- ohranitev sedanjega stanja s štirimi programi financiranja v okviru podsklopa „vrednote“ proračuna EU, in sicer programom za pravice, enakost in državljanstvo, programom za pravosodje, programom Ustvarjalna Evropa in programom Evropa za državljane;
- kot alternativa sedanjemu stanju in osnovnemu scenariju je bil v drugem scenariju predlagan razvoj sinergij med sedanjimi programi in njihova združitev v enotni politični okvir o vrednotah EU z dvema temeljnima programoma financiranja: programom za evropsko kulturo, pravice in vrednote ter programom za pravosodje;

- tretji scenarij je vključeval oblikovanje enega samega programa financiranja, ki bi zajel vse štiri zgoraj navedene programe financiranja.

Osnovni scenarij: ohranitev sedanjega stanja s štirimi programi financiranja in sorazmernim zmanjšanjem proračuna za 15 %

Analiza osnovnega scenarija z možnostjo 15-odstotnega zmanjšanja razpoložljivih sredstev kaže, da bi tako nastale negativne posledice za izvajanje politik. Zlasti:

Zmanjšanje sredstev za **program za pravice, enakost in državljanstvo** za 15 % bi povzročilo dajanje prednosti po letih, torej koncentracijo financiranja na nekaterih področjih politike v enem letu in spodbujanje drugih področij politike v naslednjih letih, kar je v nasprotju z naraščajočimi potrebami na terenu. Tako zmanjšanje bi pomenilo tudi manj študij, zbiranja podatkov, kampanj za ozaveščanje itd., kar pa je vse potrebno za preudarne politike in zakonodajo, ki temeljijo na dokazih.

Pri **programu Evropa za državljane** bi se s 15-odstotnim znižanjem proračuna osnovni proračun zmanjšal na 157 milijonov EUR, kar ne zadostuje za izpolnjevanje zavez Komisije, da bo postavila državljane v središče evropskega procesa. Kritična masa udeležencev in geografska pokritost dejavnosti, potrebni za doseg predvidenega učinka, ne bi več bili doseženi. Stabilna dodelitev proračunskih sredstev (na podlagi proračuna za leto 2017) bi omogočila nadaljevanje, vendar še vedno z omejenim učinkom.

Zmanjšanje sredstev za **podprogram MEDIA v okviru programa Ustvarjalna Evropa** za 15 % bi neizbežno pomenilo racionalizacijo in osredotočanje na omejeno število ukrepov. Zmanjšanje sredstev bi nesorazmerno prizadelo manj produktivne države in/ali države z omejenim geografskim/jezikovnim območjem. Zmanjšalo bi se tudi število dejavnosti usposabljanja za strokovnjake na avdiovizualnem področju in število koprodukcij EU, pri čemer gre za dela, ki imajo večji čezmejni doseg. Zmanjšanje obsega mreže kinooperaterjev bi negativno vplivalo na dostop državljanov EU, zlasti iz držav srednje in vzhodne Evrope, do nenacionalnih evropskih vsebin.

Zmanjšanje sredstev za podprogram Kultura v okviru programa **Ustvarjalna Evropa** za 15 % bi onemogočilo doseganje kritične mase za odzivanje na potrebe kulturnega in ustvarjalnega sektorja. To bi pomenilo zlasti manj evropske dodane vrednosti in tako manjši učinek na kulturno raznolikost, manj možnosti za čezmejno sodelovanje, manj priložnosti na trgu in zmanjšanje poklicnih možnosti za izvajalce iz kulturnega in ustvarjalnega sektorja. Zmanjšal bi se družbeni učinek, mednarodno odpiranje programa pa bi bilo morda treba omejiti na raven izpred leta 2014 in opustiti sodelovanje ključnih sosednjih partnerskih držav EU.

Lahko bi bilo ogroženo **finančno jamstvo** za kulturni in ustvarjalni sektor, kar bi negativno vplivalo nanj, zlasti v vzhodnih državah, v katerih so finančni trgi manj razviti in kjer je zato manj možnosti za dostop do finančnih sredstev.

Zavržena alternativa v oceni učinka: en program

Iz razlogov, povezanih s pravno podlago, je bila alternativa, predlagana pri tretjem scenariju enotnega instrumenta/programa, zavržena. Večina dejavnosti in politik namreč temelji na členih, ki zahtevajo redni zakonodajni postopek, razen za sedanji program Evropa za državljane. Trenutno je glavni poudarek programa Evropa za državljane na državljanski udeležbi in zato temelji na členu 352 PDEU (soglasje). Po analizi bi bilo mogoče cilje ustreznih dejavnosti z določenimi spremembami njihovih poudarkov prilagoditi novemu pristopu širšega programa; v takem primeru bi spadali na področje uporabe člena 167(1) in (2) PDEU, ki zahteva redni zakonodajni postopek. Vendar mora glede na stališče Združenega kraljestva in Irske v zvezi z območjem svobode, varnosti in pravice ter stališče Danske, kot je

določeno v protokolih št. 21 in 22, priloženih Pogodbama, program za pravosodje, ki se ureja po rednem zakonodajnem postopku, ostati ločen instrument.

Predlagana alternativa v oceni učinka: okvir vrednot EU z dvema programoma financiranja

Analiza kaže, da je še veliko možnosti za izboljšanje sedanjega stanja s štirimi programi financiranja. Zato se kot alternativa sedanjemu stanju in osnovnemu scenariju predlaga razvoj sinergij med sedanjimi programi in posebnimi vrsticami ter njihova združitev v enotni politični okvir o vrednotah EU z dvema temeljnima programoma financiranja: programom za evropsko kulturo, pravice in vrednote ter programom za pravosodje, kakor je predstavljeno v nadaljevanju:

Nova struktura prihodnjega financiranja kot alternativa osnovnemu scenariju je namenjena:

- razvijanju sinergij med politikami in iskanju skupne podlage za ukrepanje ob upoštevanju njihovih posebnosti;
- zmanjšanju prekrivanja in razdrobljenosti;
- zagotavljanju prožnosti pri dodeljevanju sredstev ob hkratnem zagotavljanju določene stopnje predvidljivosti financiranja, namenjenega posameznim politikam;
- spodbujanju medsektorskih in inovativnih ukrepov;
- zagotavljanju kritične mase virov za spodbujanje vrednot ob upoštevanju potreb posameznih politik.

Obdržana alternativa

Komisija se je odločila, da bo program Ustvarjalna Evropa samostojen program ter da se vzpostavi sklad za pravosodje, pravice in vrednote, ki vključuje dva programa: program za pravosodje ter program za pravice in vrednote. Ocena učinka je še vedno veljavna kot podlaga za te pobude. Ta sklep je odražen v svežnju predloga večletnega finančnega okvira za obdobje po letu 2020, ki ga je Komisija predstavila 2. maja 2018⁶.

• Poenostavitve

Pri izvajanju programa za pravosodje se bo prizadevalo za ukrepe za poenostavitve, kot so pavšalni zneski, pavšalne stopnje in stroški na enoto.

Zapletenost pravil za financiranje sedanjih programov in njihova heterogenost pomeni oviro za prosilce. Uporaba enotne vstopne točke za zunanje uporabnike pri sodelovanju v življenjskem ciklu nepovratnih sredstev (portal za udeležence), vključno s splošnim sistemom za upravljanje nepovratnih sredstev, ima pomembno vlogo pri poenostavitvi dostopa do programa. Program za pravosodje se bo še naprej upravljal prek korporativnega informacijskotehnološkega sistema Komisije, ki se trenutno razvija na podlagi programa Obzorje 2020.

• Temeljne pravice

Cilji programa so tesno povezani s spodbujanjem temeljnih pravic in v skladu z Listino EU o temeljnih pravicah. Program za pravosodje (in program za pravice in vrednote) bo del sklada za pravosodje, pravice in vrednote v okviru proračuna EU, katerega cilj je ohranjanje odprtih, demokratičnih in vključujočih družb, opolnomočenje ljudi z zaščito ter spodbujanjem pravic in vrednot ter nadaljnji razvoj območja pravosodja EU.

⁶ COM(2018) 321.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Finančna sredstva za izvajanje programa za pravosodje za obdobje od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2027 bodo znašala [305 000 000 EUR] (v tekočih cenah).

5. DRUGI ELEMENTI

• Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja

Komisija bo še naprej upravljala program za pravosodje neposredno za nepovratna sredstva in javna naročila.

Za določitev ureditev izvajanja programa bo pripravljen izvedbeni načrt.

Za določitev, kako in v okviru katere podatkovne strategije je treba ukrepe izvajati v praksi, bo oblikovan načrt spremljanja in ocenjevanja. Spremljanje programa bo potekalo stalno (npr. za pravočasno odzivanje na nepredvidene dogodke in izredne potrebe) in redno (za poročanje o ključnih dogodkih, kot so razpisi za zbiranje predlogov, pregled projektov, dogodki usklajevanja in razširjanja) ter bo po potrebi vključeno v ključne kazalnike programa. Poročila o spremljanju bodo nato vključena v:

- vmesno oceno (najpozneje štiri leta po začetku izvajanja programa) v povezavi s končno oceno predhodnih programov in
- končno oceno (najpozneje štiri leta po koncu programskega obdobja).

Ta ocenjevanja bodo opravljena v skladu z odstavkoma 22 in 23 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016⁷, v katerem so vse tri institucije potrdile, da bi morale ocenjevanje obstoječe zakonodaje in politik biti podlaga za oceno učinka glede možnosti za nadaljnje ukrepanje. Z ocenjevanji se bodo na podlagi kazalnikov/ciljev programa in podrobne analize, v kolikšni meri se program lahko šteje za ustreznega, uspešnega in učinkovitega ter ali zagotavlja dovolj veliko dodano vrednost EU in ali je usklajen z drugimi politikami EU, ocenili učinki programa na terenu. Ocenjevanja bodo upoštevala pridobljene izkušnje, da se obravnavajo morebitne ugotovljene pomanjkljivosti/težave ali možnosti za nadaljnje izboljšanje ukrepov ali rezultatov ter izboljša njihovo izkoriščanje/učinek.

Komisija bo Evropskemu parlamentu, Svetu in vsem drugim zadevnim institucijam EU poročala s poročili o spremljanju in ocenjevanju ter javno preglednico ključnih kazalnikov programa.

• Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga

Cilj predlaganega pristopa je kombiniranje poenostavitve postopkov financiranja, kot so zahtevale vse vključene strani, s pristopom, ki je bolj usmerjen k rezultatom.

Predlog določa splošne in specifične cilje programa (člen 3) ter vrste dejavnosti, ki se financirajo (Priloga I). Splošni in specifični cilji določajo področje uporabe programa (področja politike), medtem ko so vrste dejavnosti usmerjene k financiranju, uporabljajo se za vsa zadevna področja politike in zagotavljajo medsektorsko opredelitev možnih rezultatov. Hkrati vrste dejavnosti kažejo, kje lahko financiranje resnično prinese dodano vrednost pri doseganju ciljev politike.

Komisija bo za izvajanje te uredbe letno določila prednostne naloge financiranja po posameznih področjih politike. Sodelujejo lahko vsi pravni subjekti, zakonito ustanovljeni v

⁷ Medinstitucionalni sporazum med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje (UL L 123, 12.5.2016, str. 1).

državi članici ali tretji državi, ki sodeluje v programu, pri čemer ni dodatnih omejitev dostopa do programa.

Ta struktura omogoča poenostavitev in večjo usmerjenost programa k potrebam in razvoju politike. Poleg tega zagotavlja stabilen okvir za ocenjevanje, saj so specifični cilji neposredno povezani s kazalniki, ki bodo ostali dosledni ves čas trajanja programa ter bodo predmet rednih spremljanj in ocenjevanj. Zaradi prožnosti in boljšega izvajanja ni predlagano, da se posebni zneski rezervirajo za posamezne specifične cilje v okviru programa.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**o vzpostavitvi programa za pravosodje**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 81(1) in (2) ter člena 82(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora⁸,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij⁹,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu s členom 2 Pogodbe o Evropski uniji „Unija temelji na vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin. Te vrednote so skupne vsem državam članicam v družbi, ki jo označujejo pluralizem, nediskriminacija, strpnost, pravičnost, solidarnost ter enakost žensk in moških.“ Člen 3 nadalje določa, da je cilj Unije „krepitev miru, njenih vrednot in blaginje njenih narodov“ ter da Unija med drugim „spoštuje svojo bogato kulturno in jezikovno raznolikost ter skrbi za varovanje in razvoj evropske kulturne dediščine“. Te vrednote so bile ponovno potrjene in oblikovane v pravicah, svoboščinah in načelih, zapisanih v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina).
- (2) Te pravice in vrednote je treba še naprej spodbujati in uveljavljati, biti morajo skupne državljanom in narodom v Uniji ter biti v središču evropskih družb. Zato je treba v proračunu Unije vzpostaviti nov **sklad za pravosodje, pravice in vrednote**, ki zajema program za **pravice in vrednote** ter program za **pravosodje**. V času, ko se evropske družbe soočajo z ekstremizmom, radikalizmom in delitvijo, je bolj kot kdaj koli prej pomembno spodbujati, krepiti in braniti pravosodje, pravice in vrednote EU: človekove pravice, spoštovanje človekovega dostojanstva, svobodo, demokracijo, enakost in pravno državo. To bo imelo globoke in neposredne posledice za politično, družbeno, kulturno in gospodarsko življenje v EU. Program za pravice in vrednote bo kot del novega sklada združil program za pravice, enakost in državljanstvo za obdobje 2014–2020, vzpostavljen z Uredbo (EU) št. 1381/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁰, ter program Evropa za državljane, ki je bil vzpostavljen z Uredbo Sveta (EU)

⁸ UL C , , str. .

⁹ UL C , , str. .

¹⁰ Uredba (EU) št. 1381/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o uvedbi programa za pravice, enakost in državljanstvo za obdobje od 2014 do 2020 (UL L 354, 28.12.2013, str. 62).

št. 390/2014¹¹. Program za pravosodje (v nadaljnjem besedilu: program) bo ob nadaljevanju programa za pravosodje za obdobje 2014–2020, vzpostavljenega z Uredbo (EU) št. 1381/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹² (v nadaljnjem besedilu: predhodni program), še naprej podpiral razvoj povezanega evropskega območja pravosodja in čezmejno sodelovanje.

- (3) Sklad za pravosodje, pravice in vrednote ter njegova temeljna programa financiranja bodo osredotočeni predvsem na ljudi in subjekte, ki prispevajo k uresničevanju in oživljanju naših skupnih vrednot, pravic in bogate raznolikosti. Končni cilj je spodbujanje in ohranjanje naše enakopravne, vključujoče in demokratične družbe, ki temelji na pravicah. To vključuje živahno civilno družbo, spodbujanje demokratične, državljanske in družbene udeležbe ljudi ter spodbujanje bogate raznolikosti evropske družbe, ki temelji tudi na naši skupni zgodovini in spominu. Člen 11 Pogodbe EU nadalje določa, da institucije državljanom in predstavniškim združenjem na ustrezen način dajejo možnost izražanja in javne izmenjave mnenj glede vseh področij delovanja Unije.
- (4) Pogodba o delovanju Evropske unije (PDEU) določa vzpostavitev območja svobode, varnosti in pravice ob spoštovanju temeljnih pravic ter različnih pravnih sistemov in izročil držav članic. V ta namen lahko Unija sprejme ukrepe za razvoj pravosodnega sodelovanja v civilnih in kazenskih zadevah ter spodbuja in podpira ukrepe držav članic na področju preprečevanja kriminalitete. Pri nadaljnjem razvoju evropskega območja pravosodja je treba zagotoviti spoštovanje temeljnih pravic ter skupnih načel in vrednot, kot so nediskriminacija, enakost spolov, učinkovit dostop do pravnega varstva za vse, pravna država in dobro delujoč neodvisen sodni sistem.
- (5) Financiranje bi moralo ostati eno od pomembnih orodij za uspešno izvajanje ambicioznih ciljev, določenih v Pogodbah. Navedene cilje bi bilo treba med drugim doseči z vzpostavitvijo prožnega in učinkovitega programa za pravosodje, ki bi moral olajšati njihovo načrtovanje in izvajanje.
- (6) Za postopno vzpostavitev območja svobode, varnosti in pravice mora Unija sprejeti ukrepe v zvezi s pravosodnim sodelovanjem v civilnih in kazenskih zadevah, ki temeljijo na načelu vzajemnega priznavanja sodb in sodnih odločb, kar je od zasedanja Evropskega sveta v Tampereju 15. in 16. oktobra 1999 temelj pravosodnega sodelovanja v Uniji. Vzajemno priznavanje zahteva visoko raven medsebojnega zaupanja med državami članicami. Da se olajša vzajemno priznavanje in spodbudi medsebojno zaupanje, so bili sprejeti ukrepi za približevanje zakonodaje držav članic na več področjih. Dobro delujoče območje pravosodja, s katerega so odstranjene ovire v čezmejnih sodnih postopkih in pri dostopu do pravnega varstva v čezmejnih primerih, je ključno tudi za zagotovitev gospodarske rasti.
- (7) Spoštovanje načela pravne države je bistvenega pomena za visoko raven medsebojnega zaupanja na področju pravosodja in notranjih zadev, zlasti za učinkovito pravosodno sodelovanje v civilnih in kazenskih zadevah, ki temelji na vzajemnem priznavanju. Pravna država je ena od skupnih vrednot, zapisanih v členu 2 PEU, načelo učinkovitega pravnega varstva iz člena 19(1) PEU in člena 47 Listine pa je konkreten izraz pravne države. Spodbujanje pravne države s podpiranjem

¹¹ Uredba Sveta (EU) št. 390/2014 z dne 14. aprila 2014 o uvedbi programa „Evropa za državljane“ za obdobje 2014–2020 (UL L 115, 17.4.2014, str. 3).

¹² Uredba (EU) št. 1381/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o uvedbi programa za pravice, enakost in državljanstvo za obdobje od 2014 do 2020 (UL L 354, 28.12.2013, str. 62).

prizadevanj za izboljšanje neodvisnosti, kakovosti in učinkovitosti nacionalnih pravosodnih sistemov krepí medsebojno zaupanje, ki je nepogrešljivo za pravosodno sodelovanje v civilnih in kazenskih zadevah.

- (8) Unija v skladu s členoma 81(2)(h) in 82(1)(c) Pogodbe o delovanju Evropske unije podpira usposabljanje sodnikov in sodnega osebja kot orodje za izboljšanje pravosodnega sodelovanja v civilnih in kazenskih zadevah, ki temelji na načelu vzajemnega priznavanja sodb in sodnih odločb. Usposabljanje pravosodnih delavcev je pomembno orodje za oblikovanje skupnega razumevanja o tem, kako najbolje ohraniti pravno državo. K izgradnji evropskega območja pravosodja prispeva z vzpostavitvijo skupne pravosodne kulture med pravosodnimi delavci iz držav članic. Bistveno je zagotoviti pravilno in skladno uporabo prava v Uniji ter medsebojno zaupanje med pravosodnimi delavci v čezmejnih postopkih. Dejavnosti usposabljanja, ki jih program podpira, bi morale temeljiti na zanesljivih ocenah potreb po usposabljanju, uporabljati najsodobnejšo metodologijo usposabljanja, vključevati čezmejne dogodke, ki združujejo pravosodne delavce iz različnih držav članic, zajemati aktivno učenje in elemente mreženja ter biti trajnostne.
- (9) Usposabljanje v pravosodju lahko vključuje različne akterje, kot so pravni, pravosodni in upravni organi držav članic, akademske institucije, nacionalni organi, pristojni za usposabljanje v pravosodju, organizacije ali mreže za usposabljanje na evropski ravni ter mreže sodnih koordinatorjev za pravo Unije. Organi in subjekti, ki se zavzemajo za splošni evropski interes na področju usposabljanja v pravosodju, kot so Evropska mreža institucij za izobraževanje v pravosodju (EJTN), Akademija za evropsko pravo (ERA), Evropska mreža sodnih svetov (ENCJ), Združenje državnih svetov in vrhovnega upravnega sodstva Evropske unije (ACA-Europe), Mreža predsednikov vrhovnih sodišč Evropske unije (EUSJC) in Evropski inštitut za javno upravo (EIPA), bi morali še naprej spodbujati programe usposabljanja s pristno evropsko razsežnostjo za sodnike in sodno osebje, zato bi se jim lahko namenila ustrezna finančna podpora v skladu s postopki in merili iz letnih delovnih programov, ki jih Komisija sprejme v skladu s to uredbo.
- (10) Program bi moral podpirati letni delovni program EJTN, ki je ključni akter na področju usposabljanja v pravosodju. EJTN je v izjemnem položaju, saj je edina mreža na ravni Unije, ki združuje organe držav članic za usposabljanje v pravosodju. Je v edinstvenem položaju za organizacijo izmenjav za nove in izkušene sodnike in tožilce med vsemi državami članicami ter za usklajevanje dela nacionalnih organov za usposabljanje v pravosodju v zvezi z organizacijo dejavnosti usposabljanja o pravu Unije in spodbujanjem dobrih praks usposabljanja. EJTN je tudi izvajalec dejavnosti usposabljanja odlične kakovosti, ki se na ravni Unije izvajajo na stroškovno učinkovit način. Poleg tega kot opazovalce vključuje organe za usposabljanje v pravosodju iz držav kandidatk.
- (11) Ukrepi v okviru programa bi morali podpirati okrepljeno vzajemno priznavanje sodnih odločb in sodb ter potrebno približevanje zakonodaje, ki bo olajšalo sodelovanje med vsemi zadevnimi organi, vključno s finančnoobveščevalnimi enotami, ter sodno varstvo pravic posameznikov v civilnih in gospodarskih zadevah. Program bi moral prav tako spodbujati procesno zakonodajo za čezmejne primere in večjo konvergenco na področju civilnega prava, kar bo v korist vseh strank v civilnem sporu pripomoglo k odpravi ovir za dobro in učinkovito delovanje sodnih in izvensodnih postopkov. Za podporo učinkovitemu izvrševanju in praktični uporabi prava Unije o pravosodnem sodelovanju v civilnih zadevah bi moral program podpirati tudi delovanje Evropske

pravosodne mreže v civilnih in gospodarskih zadevah, ki je bila ustanovljena z Odločbo Sveta 2001/470/ES.

- (12) V skladu s členom 3(3) PEU, členom 24 Listine in Konvencijo Združenih narodov o otrokovih pravicah iz leta 1989 bi moral program podpirati varstvo otrokovih pravic, spodbujanje teh pravic pa bi bilo treba vključiti v izvajanje vseh ukrepov v okviru programa.
- (13) Program za obdobje 2014–2020 je omogočil dejavnosti usposabljanja o pravu Unije, zlasti o področju uporabe in uporabi Listine, ki so namenjene članom sodstva in drugim delavcem v pravni stroki. Svet je v svojih sklepih z dne 12. oktobra 2017 o uporabi Listine v letu 2016 opozoril na pomen ozaveščanja o uporabi Listine, tudi med oblikovalci politik, delavci v pravni stroki in samimi imetniki pravic, in sicer tako na nacionalni ravni kot na ravni Unije. Za dosledno vključevanje temeljnih pravic je zato treba finančno podporo dejavnostim ozaveščanja razširiti na druge javne organe, ki niso pravosodni organi, in na delavce v pravni stroki.
- (14) Unija bi morala v skladu s členom 67 PDEU ob spoštovanju temeljnih pravic vzpostaviti območje svobode, varnosti in pravice, za katero je bistvenega pomena dostop do pravnega varstva. Za olajšanje učinkovitega dostopa do pravnega varstva in za spodbujanje medsebojnega zaupanja, ki je nepogrešljivo za dobro delovanje območja svobode, varnosti in pravice, je treba finančno podporo razširiti na dejavnosti drugih organov, ki niso pravosodni organi, in delavce v pravni stroki, pa tudi na dejavnosti organizacij civilne družbe, ki prispevajo k tem ciljem.
- (15) V skladu s členoma 8 in 10 PDEU bi moral program pri vseh svojih dejavnostih podpirati tudi vključevanje ciljev načela enakosti spolov in nediskriminacije.
- (16) Ukrepi, ki jih zajema ta uredba, bi morali prispevati k vzpostavitvi evropskega območja pravosodja s povečanjem čezmejnega sodelovanja in mreženja ter doseganjem pravilne, skladne in dosledne uporabe prava Unije. Financiranje dejavnosti bi moralo prispevati tudi k skupnemu razumevanju vrednot Unije, pravni državi, boljšemu poznavanju prava in politik Unije, izmenjavi znanja in izkušenj ter dobrih praks pri uporabi instrumentov pravosodnega sodelovanja s strani vseh zadevnih zainteresiranih strani, pa tudi k širjenju interoperabilnih digitalnih rešitev, ki podpirajo nemoteno in učinkovito čezmejno sodelovanje, ter zagotoviti trdno analitično podlago za podporo razvoju, izvrševanju in pravilnemu izvajanju prava in politik Unije. Posredovanje Unije omogoča dosledno izvajanje teh ukrepov po vsej Uniji in zagotavlja ekonomijo obsega. Poleg tega Unija enostavnejše kot države članice obravnava čezmejne primere in zagotavlja evropsko platformo za vzajemno učenje.
- (17) Komisija bi morala zagotoviti splošno skladnost, dopolnjevanje in sinergije z delom organov, uradov in agencij Unije, kot so Eurojust, eu-LISA in Evropsko javno tožilstvo, ter bi se morala seznaniti z delom drugih nacionalnih in mednarodnih akterjev na področjih, ki jih program zajema.
- (18) Zagotoviti je treba evropsko dodano vrednost vseh ukrepov in dejavnosti, ki se izvajajo v okviru programa, njihovo dopolnjevanje z dejavnostmi držav članic in njihovo skladnost z drugimi dejavnostmi Unije. Za zagotovitev učinkovite dodelitve sredstev iz splošnega proračuna Unije bi si bilo treba prizadevati za skladnost, dopolnjevanje in sinergije s programi financiranja, ki podpirajo področja politike s tesnimi medsebojnimi vezmi, zlasti v okviru sklada za pravosodje, pravice in vrednote, torej s programom za pravice in vrednote, ter med tem programom in programom za enotni trg, upravljanjem meja in varnostjo, zlasti Skladom za azil, migracije in

vključevanje (AMIF) in Skladom za notranjo varnost, strateško infrastrukturo, zlasti programom za digitalno Evropo, programom Erasmus+, okvirnim programom za raziskave in inovacije, instrumentom za predpristopno pomoč ter uredbo LIFE¹³.

- (19) Ta uredba določa finančna sredstva za program za pravosodje, ki za Evropski parlament in Svet pomenijo prednostni referenčni znesek v letnem proračunskem postopku v smislu [točke 17 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 2. decembra 2013 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju¹⁴].
- (20) Za ta program se uporablja Uredba (EU, Euratom) [nova finančna uredba] (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba). Ta določa pravila za izvrševanje proračuna Unije, kar vključuje pravila o nepovratnih sredstvih, nagradah, javnih naročilih, posrednem izvrševanju, finančnih instrumentih in proračunskih jamstvih.
- (21) Vrste financiranja in načine izvajanja iz te uredbe bi bilo treba izbrati na podlagi njihove ustreznosti za uresničevanje specifičnih ciljev in rezultatov ukrepov, pri čemer se upoštevajo zlasti stroški kontrol, upravno breme in pričakovana stopnja neupoštevanja veljavnih pravil. To bi moralo vključevati razmislek o uporabi pavšalnih zneskov, pavšalnih stopenj in stroškov na enoto ter financiranja, ki ni povezano s stroški, kot je določeno v členu 125(1) finančne uredbe.
- (22) V skladu s finančno uredbo, Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁵, Uredbo Sveta (Euratom, ES) št. 2988/95¹⁶, Uredbo Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96¹⁷ in Uredbo Sveta (EU) 2017/1939¹⁸ je treba finančne interese Unije zaščititi s sorazmernimi ukrepi, ki vključujejo preprečevanje, odkrivanje, odpravljanje in preiskovanje nepravilnosti in goljufij, povračilo izgubljenih, neupravičeno izplačanih ali nepravilno porabljenih sredstev ter po potrebi naložitev upravnih sankcij. Zlasti lahko v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 in Uredbo (Euratom, ES) št. 2185/96 Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) izvaja upravne preiskave, vključno s pregledi in inšpekcijami na kraju samem, da bi ugotovil, ali je prišlo do goljufije, korupcije ali drugih nezakonitih ravnanj, ki škodijo finančnim interesom Unije. Evropsko javno tožilstvo (EJT) lahko v skladu z Uredbo (EU) 2017/1939 preiskuje in preganja goljufije in druga kazniva dejanja, ki škodijo finančnim interesom Unije, kot je določeno v Direktivi (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁹. V skladu s finančno uredbo mora vsaka oseba ali subjekt, ki prejema sredstva Unije, v celoti sodelovati pri zaščiti finančnih interesov Unije ter

¹³ Uredba (EU) št. 1293/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi programa za okolje in podnebne ukrepe (LIFE) in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 614/2007 Besedilo velja za EGP.

¹⁴ [UL C 373, 20.12.2013, str. 1. [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013Q1220\(01\)&from=SL](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013Q1220(01)&from=SL).]

¹⁵ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

¹⁶ Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti (UL L 312, 23.12.1995, str. 1).

¹⁷ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

¹⁸ Uredba Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT) (UL L 283, 31.10.2017, str. 1).

¹⁹ Direktiva (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2017 o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava (UL L 198, 28.7.2017, str. 29).

Komisiji, uradu OLAF, EJT in Evropskemu računskemu sodišču podeliti potrebne pravice in dostop ter zagotoviti, da vse tretje osebe, ki so vključene v izvrševanje sredstev Unije, podelijo enakovredne pravice.

- (23) Tretje države, ki so članice Evropskega gospodarskega prostora (EGP), lahko v programih Unije sodelujejo v okviru sodelovanja, vzpostavljenega na podlagi Sporazuma EGP, ki določa izvajanje programov s sklepom na podlagi navedenega sporazuma. Tretje države lahko sodelujejo tudi na podlagi drugih pravnih instrumentov. V to uredbo bi bilo treba uvesti posebno določbo, ki bi podelila potrebne pravice in dostop odgovornemu odredbodajalcu, Evropskemu uradu za boj proti goljufijam (OLAF) in Evropskemu računskemu sodišču, da bi lahko celovito izvrševali svoje pristojnosti.

Za to uredbo se uporabljajo horizontalna finančna pravila, ki sta jih sprejela Evropski parlament in Svet na podlagi člena 322 Pogodbe o delovanju Evropske unije. Ta pravila so določena v finančni uredbi, pri čemer določajo zlasti postopek za pripravo in izvrševanje proračuna prek nepovratnih sredstev, javnih naročil, nagrad in posrednega izvrševanja ter urejajo nadzor odgovornosti finančnih akterjev. Pravila, sprejeta na podlagi člena 322 PDEU, se nanašajo tudi na zaščito proračuna Unije v primeru splošnih pomanjkljivosti v zvezi z načelom pravne države v državah članicah, saj je spoštovanje tega načela bistven predpogoj za dobro finančno poslovanje in učinkovito financiranje EU.

- (25) V skladu s [členom 94 Sklepa Sveta 2013/755/EU²⁰] so osebe in subjekti s sedežem v čezmorskih državah in ozemljih upravičeni do financiranja v skladu s pravili in cilji programa ter ureditvami, ki se uporabljajo v državi članici, s katero je zadevni ČDO povezan.
- (26) Glede na to, kako pomembno je obvladovanje podnebnih sprememb v skladu z zavezami Unije za izvajanje Pariškega sporazuma in ciljev Združenih narodov za trajnostni razvoj, bo ta program prispeval k vključevanju podnebnih ukrepov in k doseganju skupnega cilja, da bi bilo 25 % proračunskih odhodkov EU namenjenih podnebnim ciljem. Ustrezni ukrepi bodo opredeljeni med pripravo in izvajanjem programa ter ponovno ocenjeni v vmesni oceni.
- (27) V skladu z odstavkoma 22 in 23 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje je treba ta program oceniti na podlagi informacij, zbranih v skladu s posebnimi zahtevami glede spremljanja, pri tem pa se izogibati pretiranemu urejanju in nalaganju upravnih bremen, zlasti državam članicam. Te zahteve lahko po potrebi vključujejo merljive kazalnike, ki so podlaga za ocenjevanje učinkov programa na terenu.
- (28) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije sprejme akte v zvezi s kazalniki, kakor so določeni v členih 12 in 14 ter Prilogi II. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz

²⁰ Sklep Sveta 2013/755/EU z dne 25. novembra 2013 o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski uniji (Sklep o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj) (UL L 344, 19.12.2013, str. 1).

držav članic, njihovi strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.

- (29) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta²¹.
- (30) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, Danska ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.
- (31) [V skladu s členom 3 in členom 4a(1) Protokola št. 21 o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, je Irska [z dopisom z dne ...] podala uradno obvestilo, da želi sodelovati pri sprejetju in uporabi te uredbe. *ALI*

V skladu s členoma 1 in 2 ter členom 4a(1) Protokola št. 21 o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, in brez poseganja v člen 4 navedenega protokola Irska ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.] –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja

Ta uredba vzpostavlja program za pravosodje (v nadaljnjem besedilu: program).

V uredbi so določeni cilji programa, proračun za obdobje 2021–2027, oblike financiranja Unije in pravila za zagotavljanje takega financiranja.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. „sodniki in sodno osebje“ pomeni sodnike, tožilce in sodno osebje ter druge pravosodne delavce, povezane s sodstvom, kot so odvetniki, notarji, sodni izvršitelji ali uradniki za izvrševanje, stečajni upravitelji, mediatorji, sodni tolmači in prevajalci, sodni izvedenci, zaporniško osebje in svetovalci za pogojni odpust.

Člen 3

Cilji programa

1. Splošni cilj programa je prispevanje k nadaljnjemu razvoju evropskega območja pravosodja, ki temelji na pravni državi, vzajemnem priznavanju in medsebojnem zaupanju.
2. Program ima naslednje specifične cilje, kakor je podrobneje opredeljeno v Prilogi I:

²¹ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

- (a) olajševanje in podpiranje pravosodnega sodelovanja v civilnih in kazenskih zadevah ter spodbujanje pravne države, tudi s podpiranjem prizadevanj za izboljšanje uspešnosti nacionalnih pravosodnih sistemov in izvrševanja odločb;
- (b) podpiranje in spodbujanje usposabljanja v pravosodju z namenom gojenja skupne pravne in pravosodne kulture ter kulture pravne države;
- (c) olajševanje učinkovitega dostopa do pravnega varstva za vse in učinkovitih pravnih sredstev, vključno z elektronskimi sredstvi, s spodbujanjem učinkovitih civilnih in kazenskih postopkov ter s spodbujanjem in podpiranjem pravic žrtev kaznivih dejanj ter procesnih pravic osumljencev in obtožencev v kazenskih postopkih.

Člen 4 Proračun

1. Finančna sredstva za izvajanje programa za obdobje 2021–2027 znašajo [305 000 000] EUR v tekočih cenah.
2. Znesek iz odstavka 1 se lahko uporabi za tehnično in upravno pomoč za izvajanje programa, npr. dejavnosti pripravljanja, spremljanja, kontrole, revizije in ocenjevanja, vključno s korporativnimi informacijskotehnološkimi sistemi.
3. Brez poseganja v finančno uredbo so lahko odhodki za ukrepe, ki izhajajo iz projektov, vključenih v prvi program dela, upravičeni od 1. januarja 2021.
4. Viri, dodeljeni državam članicam v okviru deljenega upravljanja, se lahko na njihovo zahtevo prerazporedijo na program. Komisija te vire izvršuje neposredno v skladu s členom 62(1)(a) finančne uredbe ali posredno v skladu s členom 62(1)(c). Če je to mogoče, se ti viri uporabijo v korist zadevne države članice.

Člen 5 Tretje države, pridružene programu

Programu se lahko pridružio naslednje tretje države:

- (a) članice Evropskega združenja za prosto trgovino (Efta), ki so članice Evropskega gospodarskega prostora (EGP), v skladu s pogoji, določenimi v Sporazumu EGP;
- (b) države pristopnice, države kandidatke in potencialne države kandidatke v skladu s splošnimi načeli in pogoji za udeležbo teh držav v programih Unije, določenimi v zadevnih okvirnih sporazumih in sklepih pridružitvenih svetov ali podobnih sporazumih, ter v skladu s posebnimi pogoji, določenimi v sporazumih med Unijo in temi državami;
- (c) države, ki jih zajema evropska sosedska politika, v skladu s splošnimi načeli in pogoji za udeležbo teh držav v programih Unije, določenimi v zadevnih okvirnih sporazumih in sklepih pridružitvenih svetov ali podobnih sporazumih, ter v skladu s posebnimi pogoji, določenimi v sporazumih med Unijo in temi državami;
- (d) druge tretje države v skladu s pogoji, določenimi v posebnem sporazumu, ki zajema udeležbo tretjih držav v katerem koli programu Unije, pod pogojem, da sporazum:

- zagotavlja pravično ravnoesje glede prispevkov in koristi tretje države, ki sodeluje v programih Unije;
- določa pogoje za udeležbo v programih, vključno z izračunom finančnih prispevkov za posamezne programe in njihove upravne stroške. Ti prispevki so namenski prejemki v skladu s členom [21(5)] [nove finančne uredbe];
- tretji državi ne daje pooblastila za odločanje o programu;
- Uniji zagotavlja pravice za zagotavljanje dobrega finančnega poslovanja in zaščito njenih finančnih interesov.

Člen 6

Izvajanje in oblike financiranja EU

1. Program se izvaja z neposrednim upravljanjem v skladu s finančno uredbo ali s posrednim upravljanjem z organi iz člena 61(1)(c) finančne uredbe.
2. S programom se lahko zagotovi financiranje v kateri koli obliki iz finančne uredbe.
3. [Prispevki za mehanizem vzajemnega zavarovanja lahko krijejo tveganje, povezano s povračilom sredstev, ki jih dolgujejo prejemniki, in se v skladu s finančno uredbo štejejo za zadostno jamstvo. Uporabljajo se določbe iz [člena X] Uredbe XXX [uredbe, ki bo nasledila uredbo o Jamstvenem skladu].]

Člen 7

Vrsta ukrepov

Financiranje v skladu s to uredbo lahko prejmejo ukrepi, ki prispevajo k doseganju specifičnega cilja iz člena 3. Do financiranja so upravičene zlasti dejavnosti, navedene v Prilogi I.

POGLAVJE II NEPOVRATNA SREDSTVA

Člen 8

Nepovratna sredstva

1. Nepovratna sredstva v okviru programa se dodeljujejo in upravljajo v skladu z naslovom VIII finančne uredbe.

Člen 9

Kumulativno [, dopolnilno] in kombinirano financiranje

1. Ukrep, ki je prejel prispevek v okviru programa, lahko prejme tudi prispevek v okviru katerega koli drugega programa Unije, vključno s skladi z deljenim upravljanjem, če prispevki ne krijejo istih stroškov. [Kumulativno financiranje ne presega skupnih upravičenih stroškov ukrepa, podpora v okviru različnih programov Unije pa se lahko izračuna sorazmerno.]
2. Če program ter skladi z deljenim upravljanjem iz člena 1 Uredbe (EU) [XX] [uredba o SD] zagotavljajo skupno finančno podporo enemu ukrepu, se navedeni ukrep

izvaja v skladu s pravili iz te uredbe, vključno s pravili o izterjavi neupravičeno izplačanih zneskov.

3. Ukrepi, ki so upravičeni v okviru programa in izpolnjujejo pogoje iz drugega pododstavka, lahko pridejo v poštev za financiranje s strani skladov z deljenim upravljanjem. V tem primeru se uporabljajo stopnje sofinanciranja in pravila o upravičenosti iz te uredbe.

Ukrepi iz prvega pododstavka morajo izpolnjevati naslednje kumulativne pogoje:

- (a) bili so ocenjeni v okviru razpisa za zbiranje predlogov v okviru programa;
- (b) izpolnjujejo minimalne zahteve glede kakovosti iz tega razpisa za zbiranje predlogov;
- (c) ne smejo biti financirani v okviru tega razpisa za zbiranje predlogov zaradi proračunskih omejitev.

Ukrepe izvaja organ upravljanja iz člena [65] Uredbe (EU) [XX] [uredba o SD] v skladu s pravili iz navedene uredbe in uredb za posamezne sklade, vključno s pravili o finančnih popravkih.

Člen 10

Upravičeni subjekti

1. Poleg meril iz [člena 197] finančne uredbe se uporabljajo merila za upravičenost iz odstavkov 2 in 3.
2. Upravičeni so naslednji subjekti:
 - (a) pravni subjekti s sedežem v eni od naslednjih držav:
 - državi članici ali z njo povezani čezmorski državi ali ozemlju;
 - tretji državi, pridruženi programu;
 - (b) vsi pravni subjekti, ustanovljeni v skladu s pravom Unije, in vse mednarodne organizacije.
3. Evropski mreži institucij za izobraževanje v pravosodju se lahko brez razpisa za zbiranje predlogov dodelijo nepovratna sredstva za poslovanje za kritje odhodkov, povezanih z njenim stalnim delovnim programom.

POGLAVJE III

NAČRTOVANJE, SPREMLJANJE, OCENJEVANJE IN KONTROLA

Člen 11

Program dela

1. Program se izvaja s programi dela iz člena 110 finančne uredbe.
2. Komisija sprejme program dela z izvedbenim aktom. Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 17.

Člen 12

Spremljanje in poročanje

1. Kazalniki za poročanje o napredku programa pri doseganju specifičnih ciljev iz člena 3 so določeni v Prilogi II.

2. Za zagotovitev učinkovite ocene napredka programa glede doseganja njegovih ciljev se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 14, da oblikuje določbe za okvir spremljanja in ocenjevanja, vključno s spremembami Priloge II, z namenom pregleda in dopolnitve kazalnikov, kjer je to potrebno.
3. Sistem za poročanje o smotrnosti zagotavlja, da se podatki za spremljanje izvajanja in rezultatov programa zbirajo uspešno, učinkovito in pravočasno. V ta namen se prejemnikom finančnih sredstev Unije in državam članicam naložijo sorazmerne zahteve glede poročanja.

Člen 13 *Ocenjevanje*

1. Ocene se opravijo pravočasno, da prispevajo k postopku odločanja.
2. Vmesna ocena programa se opravi, ko je na voljo dovolj informacij o izvajanju programa, vendar najpozneje v štirih letih od začetka izvajanja programa.
3. Na koncu izvajanja programa, vendar ne pozneje kot v štirih letih po zaključku obdobja iz člena 1, Komisija opravi končno oceno programa.
4. Komisija zaključke teh ocen skupaj s svojimi pripombami predloži Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij.

Člen 14 *Izvajanje prenosa pooblastila*

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 12 se prenese na Komisijo za obdobje do 31. decembra 2027.
3. Prenos pooblastila iz člena 12 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 12, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 15
Zaščita finančnih interesov Unije

Če tretja država v programu sodeluje na podlagi sklepa v okviru mednarodnega sporazuma ali na podlagi katerega koli drugega pravnega instrumenta, podeli potrebne pravice in dostop odgovornemu odredbodajalcu, Evropskemu uradu za boj proti goljufijam (OLAF) in Evropskemu računskemu sodišču, da bi lahko celovito izvrševali svoje pristojnosti. V primeru Evropskega urada za boj proti goljufijam take pravice zajemajo pravico do izvajanja preiskav, vključno s pregledi in inšpekcijami na kraju samem, v skladu z določbami Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF).

POGLAVJE IV
PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

Člen 16
Informiranje, komuniciranje in oglaševanje

1. Prejemniki finančnih sredstev Unije potrdijo izvor in zagotovijo prepoznavnost financiranja Unije (zlasti pri promoviranju ukrepov in njihovih rezultatov) z zagotavljanjem jasnih, učinkovitih in sorazmernih ciljno usmerjenih informacij različnemu občinstvu, vključno z mediji in javnostjo.
2. Komisija izvaja ukrepe informiranja in komuniciranja v zvezi s programom ter njegovimi ukrepi in rezultati. Finančna sredstva, dodeljena programu, prispevajo tudi k institucionalnemu komuniciranju o političnih prednostnih nalogah Unije, kolikor so povezane s cilji iz člena 3.

Člen 17
Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 18
Razveljavitev

Uredba (EU) št. 1382/2013 se razveljavi z učinkom od 1. januarja 2021.

Člen 19
Prehodne določbe

1. Ta uredba ne vpliva na nadaljevanje ali spremembo zadevnih ukrepov v skladu z Uredbo (EU) št. 1382/2013, ki se še naprej uporablja za te ukrepe do njihovega zaključka.
2. Finančna sredstva za program lahko krijejo tudi odhodke za tehnično in upravno pomoč, ki so potrebni za zagotovitev prehoda med programom in ukrepi, sprejetimi v okviru predhodnega programa, vzpostavljenega z Uredbo (EU) št. 1382/2013.

3. Po potrebi se lahko v proračun po letu 2027 knjižijo odobritve za kritje odhodkov iz člena 4(2), da se omogoči upravljanje ukrepov, ki ne bodo zaključeni do 31. decembra 2027.

Člen 20
Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v državah članicah v skladu s Pogodbama.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

- 1.1. Naslov predloga/pobude
- 1.2. Zadevna področja (programski sklop)
- 1.3. Vrsta predloga/pobude
- 1.4. Utemeljitev predloga/pobude
- 1.6. Trajanje ukrepa in finančnih posledic
- 1.7. Načrtovani načini upravljanja

2. UKREPI UPRAVLJANJA

- 2.1. Pravila o spremljanju in poročanju
- 2.2. Upravljavski in kontrolni sistem
- 2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

- 3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice
- 3.2. Ocenjene posledice za odhodke
 - 3.2.1. *Povzetek ocenjenih posledic za odhodke*
 - 3.2.3. *Ocenjene posledice za odobritve za upravne zadeve*
 - 3.2.5. *Udeležba tretjih oseb pri financiranju*
- 3.3. Ocenjene posledice za prihodke

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

Program za pravosodje

1.2. Zadevna področja v strukturi ABM/ABB²²

II. Kohezija in vrednote 7. Vlaganje v ljudi, socialno kohezijo in vrednote Pravosodje, pravice in vrednote ...

1.3. Vrsta predloga/pobude

☐ nov ukrep

☐ nov ukrep na podlagi pilotnega projekta / pripravljalnega ukrepa²³

☒ podaljšanje obstoječega ukrepa

☐ združitev ali preusmeritev enega ali več ukrepov v drug/nov ukrep

1.4. Utemeljitev predloga/pobude

1.4.1. *Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude*

Ker je zakonodaja ključna za izvajanje ciljev Unije na področju pravosodja, jo je treba dopolniti na druge načine. V tem okviru ima financiranje pomembno vlogo. Financiranje bi učinkovitost zakonodaje povečalo zlasti z razširitvijo znanja, ozaveščenosti in sposobnosti državljanov, strokovnjakov in zainteresiranih strani, prek podpore:

– obveščanju in ozaveščanju javnosti, vključno s podpiranjem nacionalnih in evropskih kampanj za obveščanje ljudi o njihovih pravicah, zagotovljenih s pravom Unije, in o tem, kako jih uveljavljati v praksi;

– usposabljanju in kreptvi zmogljivosti za delavce v pravni stroki (kot so sodniki in tožilci) in druge pravosodne delavce, da se jih opremi z orodji za učinkovito uresničevanje pravic in politik Unije v praksi.

Financiranje ima osrednjo vlogo tudi pri spodbujanju sodelovanja na nadnacionalni ravni in pri oblikovanju medsebojnega zaupanja, in sicer prek:

– krepitev omrežij, tj. organizacij na ravni Unije za pomoč pri pripravi prihodnjih pobud na tem področju in spodbujanje njihovega doslednega izvajanja po vsej Evropi;

– čezmejnega sodelovanja pri izvrševanju, na primer pri vzpostavitvi sistemov za opozarjanje o pogrešanih otrocih ter usklajevanju operativnega in čezmejnega sodelovanja na področju boja proti drogam.

Financiranje bi moralo poleg tega podpirati:

– raziskave, analize in druge podpirne dejavnosti, da se zakonodajalcu zagotovijo jasne in podrobne informacije o težavah in stanju na terenu. Rezultati teh dejavnosti prispevajo k

²² ABM: upravljanje po dejavnostih, ABB: oblikovanje proračuna po dejavnostih.

²³ Po členu 58(2)(a) oz. (b) finančne uredbe.

razvoju in izvajanju politik Unije ter zagotavljajo, da te temeljijo na dokazih ter da so dobro ciljno usmerjene in dobro strukturirane.

Vse te dejavnosti se bodo izvajale v celotnem obdobju 2021–2027. Ob upoštevanju hitrosti pojavljanja novih političnih izzivov, s katerimi se moramo soočiti in se nanje odzvati, je v tej fazi težko določiti natančno uvajanje ustreznih ukrepov.

1.4.2. Dodana vrednost ukrepanja Unije (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. usklajevalnih koristi, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene te točke je „dodana vrednost ukrepanja Unije“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja Unije in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.

Razlogi za ukrepanje na evropski ravni (predhodno)

Financiranje iz programa za pravosodje se osredotoča na dejavnosti, v katerih posredovanje Unije lahko prinese dodatno vrednost v primerjavi s samostojnim ukrepanjem držav članic. Dejavnosti, ki jih zajema ta uredba, prispevajo k učinkoviti uporabi pravnega reda z razvijanjem medsebojnega zaupanja med državami članicami, večanjem obsega čezmejnega sodelovanja in mreženja ter doseganjem pravilne, skladne in dosledne uporabe prava Unije po vsej Uniji. Le ukrepanje na ravni Unije lahko zagotovi usklajene dejavnosti, ki lahko dosežejo vse države članice Unije. Evropska unija je v boljšem položaju kot države članice, da obravnava čezmejne primere in zagotovi evropsko platformo za vzajemno učenje. Brez podpore Unije bi zainteresirane strani podobne težave skušale rešiti na razdrobljen in nepovezan način.

Pričakovana ustvarjena dodana vrednost Unije (naknadno)

Sodelovanje in mreženje med zainteresiranimi stranmi bo privedlo do razširjanja dobrih praks, zlasti inovativnih in celostnih pristopov v različnih državah članicah. Sodelujoči v teh dejavnostih bodo delovali kot razmnoževalci v svojih poklicnih dejavnostih in bodo obsežneje razširjali dobre prakse v svoji državi članici.

Podprta bo zanesljiva analitična podlaga za podporo in razvoj politik. Posredovanje Evropske unije omogoča, da se te dejavnosti dosledno izvajajo po vsej Uniji, in zagotavlja ekonomijo obsega. Financiranje na nacionalni ravni ne bi zagotovilo enakih rezultatov, ampak bi zgolj razdrobilo in omejilo pristop, ki ne bi zadovoljil potreb Evropske unije kot celote.

1.4.3. Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti

Vmesna ocena, opravljena za sedANJI program na področju pravosodja, je potrdila splošno uspešnost programa in upoštevnost njegovih ciljev, vendar so bili opredeljeni tudi nekateri vidiki, pri katerih so potrebne izboljšave, zlasti povečanje kroga potencialnih prejemnikov v okviru ukrepov programa, sprememba kazalnikov spremljanja ter krepitev sinergij z drugimi ustreznimi programi financiranja in pobudami EU.

1.4.4. Skladnost in možnosti sinergij z drugimi ustreznimi instrumenti

Program bo iskal sinergije, usklajenost in dopolnjevanje z drugimi instrumenti Unije, med drugim s programi na področju migracij, upravljanja meja in varnosti, potrošnikov, zaposlovanja, socialnih zadev in izobraževanja, zunanjega razvoja in sodelovanja. S tem ne bo prišlo do podvajanja z dejavnostmi v okviru teh drugih programov, za doseganje skupnih ciljev pa se bodo viri lahko razdelili med program za pravosodje ter program za pravice in vrednote.

1.5. Trajanje ukrepa in finančnih posledic

X Časovno omejeno

x trajanje od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2027

x finančne posledice med letoma 2021 in 2027 za odobritve za prevzem obveznosti ter med letoma 2021 in 2027 in naprej za odobritve plačil.

☐ Časovno neomejeno

izvajanje z obdobjem uvajanja med letoma LLLL in LLLL,

ki mu sledi izvajanje v celoti.

1.6. Načrtovani načini upravljanja²⁴

x **Neposredno upravljanje** – Komisija:

x z lastnimi službami, vključno z zaposlenimi v delegacijah Unije,

☐ prek izvajalskih agencij.

☐ **Deljeno upravljanje** z državami članicami.

☐ **Posredno upravljanje** s poverjanjem nalog izvrševanja proračuna:

☐ tretjim državam ali organom, ki jih te imenujejo,

☐ mednarodnim organizacijam in njihovim agencijam (navedite),

☐ EIB in Evropskemu investicijskemu skladu,

☐ organom iz členov 70 in 71 finančne uredbe,

☐ subjektom javnega prava,

☐ subjektom zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, kolikor ti subjekti zagotavljajo ustrezna finančna jamstva,

☐ subjektom zasebnega prava države članice, ki so pooblaščen za izvajanje javno-zasebnih partnerstev in ki zagotavljajo ustrezna finančna jamstva,

☐ osebam, pooblaščenim za izvajanje določenih ukrepov SZVP v skladu z naslovom V PEU in opredeljenim v zadevnem temeljnem aktu.

²⁴ Pojasnila o načinih upravljanja in sklici na finančno uredbo so na voljo na spletišču BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1. Pravila o spremljanju in poročanju

Navedite pogostost in pogoje.

Predlog vključuje obveznosti glede spremljanja in ocenjevanja. Doseganje specifičnih ciljev se bo letno spremljalo na podlagi kazalnikov iz predloga.

Poleg tega bo Komisija najpozneje do sredine leta 2025 pripravila vmesno ocenjevalno poročilo glede doseganja ciljev programa, učinkovitosti uporabe virov in njegove evropske dodane vrednosti. Naknadna ocena dolgoročnih vplivov in trajnosti učinkov programa bo pripravljena po koncu programa.

2.2. Upravljavski in kontrolni sistem

2.2.1. Utemeljitev načinov upravljanja, financiranje mehanizmov izvajanja, načini plačila in predlagana strategija nadzora

Komisija z neposrednim upravljanjem podpira druge ukrepe, ki prispevajo k skupnim ciljem politike Unije. Program za pravosodje bo neposredno upravljala Komisija, saj bo to omogočilo boljšo prilagoditev programov potrebam politike in večjo prožnost za prilagoditev prednostnih nalog v primeru nastajajočih potreb. V okviru neposrednega upravljanja s strani Komisije bo mogoča tudi vzpostavitev neposrednih stikov z upravičenci/izvajalci, ki so neposredno vključeni v dejavnosti, ki služijo politikam Unije.

V vmesni oceni programa za pravosodje za obdobje 2014–2020 je bilo ugotovljeno, da v okviru programa sicer obstajajo možnosti za poenostavitev, vendar so v sedanjem okviru upravljanja omejene. Širša uporaba korporativnih informacijskotehnoloških orodij za upravljanje nepovratnih sredstev in širša uvedba stroškov na enoto pri upravljanju programa pa bosta dejavnika poenostavitve.

2.2.2. Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje

Z dejavnostmi financiranja GD JUST sta povezani dve glavni tveganji:

- tveganje, da se ne bo financiral projekt, ki je najbolj primeren za obravnavanje ugotovljene težave,
- tveganje nepravilnosti in nezakovitosti stroškov, ki so bili zahtevani in povrnjeni.

Kar zadeva tveganje v zvezi z zakonitostjo in pravilnostjo, se glede na glavne razloge in vrste napak, ki so najpogostejše odkrite pri naknadnih revizijah, zdi, da glavna področja nepravilnosti izhajajo iz slabega finančnega poslovanja s strani upravičencev, predvsem zaradi slabega razumevanja zapletenih pravil, zlasti na področju upravičenosti stroškov.

Zato so tveganja povezana predvsem z

- zagotavljanjem kakovosti izbranih projektov in njihovega poznejšega tehničnega izvajanja,
- tveganjem neučinkovite ali negospodarne uporabe dodeljenih sredstev, in sicer tako pri nepovratnih sredstvih (zapletenost povračila dejanskih upravičenih stroškov) kot pri javnih naročilih (včasih omejeno število gospodarskih ponudnikov s potrebnim strokovnim znanjem, zaradi česar ni zadostnih možnosti za primerjavo cen ponudb),
- goljufijami.

Stopnja preostalih napak v letu 2017 (za nepovratna sredstva) je ocenjena na 2,63 %.

Pričakuje se, da se bo večina teh tveganj zmanjšala zaradi:

- boljše zasnove razpisov za zbiranje predlogov,
- boljših smernic za upravičence in boljše ciljne usmerjenosti predlogov,
- večje uporabe poenostavljenih stroškov, kot je določeno v novi finančni uredbi,
- uporabe korporativnih sistemov za upravljanje predlogov in nepovratnih sredstev,
- ukrepov, predvidenih v strategiji za boj proti goljufijam.

Opis sistema notranjih kontrol

Za prihodnji program je predvideno nadaljevanje sedanjega sistema kontrol.

Da bi omejili tveganja in zmanjšali stopnjo napak, bo kontrolna strategija temeljila na novi finančni uredbi in uredbi o skupnih določbah. Nova finančna uredba in osnutek predloga za program za pravosodje bi morala razširiti uporabo poenostavljenih oblik nepovratnih sredstev, kot so pavšalni zneski, pavšalne stopnje in stroški na enoto.

Kontrolno strategijo sestavljajo različni gradniki:

- načrtovanje, ocenjevanje in izbira predlogov za zagotovitev, da se financirajo le najboljši predlogi,
- sklenitev in spremljanje sporazumov o dodelitvi nepovratnih sredstev: za vse transakcije in postopke je potrebno predhodno preverjanje s strani enote za program in finančno poslovanje GD JUST ter ustreznih enot za politike. Finančno preverjanje izvaja enota za program in finančno poslovanje. Pri nepovratnih sredstvih se zahtevki za povračilo stroškov temeljito preverijo in po potrebi se na podlagi ocene tveganja zahtevajo dokazila,
- naknadne revizije, zagotovljene s sporazumom o ravni storitve z GD HOME: sektor za naknadno kontrolo uporablja „strategijo odkrivanja“, ki je namenjena odkrivanju čim večjega števila nepravilnosti z namenom izterjave neupravičenih plačil. Na podlagi te strategije se revizije izvajajo na vzorcu projektov, izbranim skoraj v celoti na podlagi analize tveganja.

Pri naknadnih kontrolah bi bilo treba uporabiti tudi navzkrižno opiranje na revizije in izmenjavo razpoložljivih informacij, da bi se nadalje zmanjšalo upravno breme in povečala stroškovna učinkovitost (člena 127 in 128 nove finančne uredbe).

Glede na te različne elemente kontrolne strategije se lahko pričakuje, da bo stopnja napak pod 2-odstotnim pragom pomembnosti.

Stroški kontrol znašajo približno 4,49 % plačil, ki jih izvede GD JUST. Po pričakovanjih bo ta delež ostal stabilen ali pa se bo rahlo zmanjšal, če se bo v naslednjem programskem obdobju razširila uporaba poenostavljenega obračunavanja stroškov.

2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

Navedite obstoječe ali načrtovane preprečevalne in zaščitne ukrepe, npr. iz strategije za boj proti goljufijam.

GD JUST je aprila 2018 odobril strategijo za boj proti goljufijam. GD JUST bo svojo strategijo za boj proti goljufijam še naprej uporabljal v skladu s strategijo Komisije za boj proti goljufijam (CAFS), da se med drugim zagotovi, da so notranje kontrole v zvezi z bojem proti goljufijam popolnoma usklajene z navedeno strategijo Komisije ter da je pristop GD JUST k obvladovanju tveganj za goljufije usmerjen k opredeljevanju tveganih področij za goljufije in ustreznih odzivov.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1. Predlagani razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	številka Razdelek 2: Kohezija in vrednote 07 06 Pravosodje, pravice in vrednote	dif./nedif. ²⁵	držav Efte ²⁶	držav kandidat*	tretjih držav	po členu 21(2)(b) finančne uredbe
	Program za pravosodje 07 01 05 01 []	nedif.	DA	DA	DA	NE
	Program za pravosodje 07 06 01 01 07 06 01 02 07 06 01 03 [...]	dif.	DA	DA	DA	NE

*Države kandidatke in po potrebi potencialne države kandidatke z Zahodnega Balkana.

²⁵ Dif. = diferencirana sredstva / nedif. = nediferencirana sredstva.

²⁶ Efta: Evropsko združenje za prosto trgovino.

3.2. Ocenjene posledice za odhodke

3.2.1. Povzetek ocenjenih posledic za odhodke

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek okvira			večletnega		finančnega		<2>		07 06 01 razdelek Razdelek 2: Kohezija in vrednote 07 06 Pravosodje, pravice in vrednote Program za pravosodje						
							2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	po letu 2027	SKUPAJ
Odobritve za poslovanje (razdeljene glede na proračunske vrstice iz naslova 3.1)			obveznosti	(1)	42,596	42,580	42,555	42,522	42,481	42,432	42,134		297,300		
			plačila	(2)	4,880	20,234	27,250	29,742	31,131	31,698	31,648	120,717	297,300		
Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev programa*			obveznosti = plačila	(3)	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100		7,700		
Odobritve za sredstva programa SKUPAJ			obveznosti	=1+3	43,696	43,680	43,655	43,622	43,581	43,532	43,234		305,000		
			plačila	=2+3	5,980	21,334	28,350	30,842	32,231	32,798	32,748	120,717	305,000		

Te odobritve so namenjene financiranju dejavnosti, ki so navedene v Prilogi I k uredbi. Zgoraj navedeni zneski bodo razdeljeni na tri specifične cilje, in sicer približno tako: pravosodno sodelovanje 30 %, usposabljanje v pravosodju 35 % in dostop do pravnega varstva 35 %. Ti deleži so okvirni, saj je treba ohraniti prožnost.

* Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

Razdelek okvira	večletnega	finančnega	7	„Upravni odhodki“
--------------------	------------	------------	---	-------------------

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>po letu 2027</i>	SKUPAJ
Človeški viri		18,349	18,349	18,349	18,349	18,349	18,349	18,349		128,443
Drugi upravni odhodki		0,700	0,700	0,700	0,700	0,700	0,700	0,700		4,900
Odobritve iz RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	(obveznosti skupaj = plačila skupaj)	19,049	19,049	19,049	19,049	19,049	19,049	19,049		133,343

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>po letu 2027</i>	SKUPAJ
Odobritve vseh večletnega finančnega okvira SKUPAJ	obveznosti	62,745	62,729	62,704	62,704	62,630	62,581	62,283		438,343
	plačila	25,029	40,383	47,399	49,891	51,280	51,847	51,797	120,717	438,343

3.2.2. Ocenjene posledice za odobritve za poslovanje

☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za upravne zadeve.

☒ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za upravne zadeve, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:
v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Leto	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	SKUPAJ
------	------	------	------	------	------	------	------	--------

RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira								
Človeški viri	18,349	18,349	18,349	18,349	18,349	18,349	18,349	128,443
Drugi upravni odhodki	0,700	0,700	0,700	0,700	0,700	0,700	0,700	4,900
Seštevek za RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira	19,049	19,049	19,049	19,049	19,049	19,049	19,049	133,343

Odobritve zunaj RAZDELKA 7²⁷ večletnega finančnega okvira								
Človeški viri								
Drugi upravni odhodki	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	7,700
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	1,100	7,700

SKUPAJ	20,149	20,149	20,149	20,149	20,149	20,149	20,149	141,043
---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------

²⁷ Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

Potrebe po odobritvah za človeške vire in druge upravne odhodke se krijejo z odobritvami GD, ki so že dodeljene za upravljanje ukrepa in/ali so bile prerazporejene znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v okviru postopka letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

3.2.2.1. Ocenjene potrebe po človeških virih

☐ Za predlog/pobudo niso potrebni človeški viri.

☒ Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

ocena, izražena v ekvivalentu polnega delovnega časa

Leto		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci)								
Sedež in predstavništva Komisije		115,5	115,5	115,5	115,5	115,5	115,5	115,5
Delegacije								
Raziskave								
• Zunanji sodelavci (v ekvivalentu polnega delovnega časa: EPDČ) – PU, LU, NNS, ZU in MSD ²⁸								
Razdelek 7								
Financirano iz RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira	– na sedežu	24	24	24	24	24	24	24
	– na delegacijah							
Financirano iz sredstev programa ²⁹	– na sedežu							
	– na delegacijah							
Raziskave								
Drugo (navedite)								
SKUPAJ		139,5	139,5	139,5	139,5	139,5	139,5	139,5

Potrebe po človeških virih se krijejo z osebjem GD, ki je že dodeljeno za upravljanje ukrepa in/ali je bilo prerazporejeno znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v okviru postopka letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

Opis nalog:

Uradniki in začasni uslužbenci	<u>GD JUST: vsi EPDČ GD JUST so bili razporejeni na enega od treh sedanjih programov.</u> <u>EPDČ za program za pravosodje: 40 % iz enote JUST.04 za program in finančno poslovanje, 40 % iz drugih horizontalnih enot in EPDČ iz enot za politike, povezanih s programom za pravosodje (tj. enot: A1, B1, B2, B4, C1)</u>
--------------------------------	--

²⁸ PU = pogodbeni uslužbenec; LU = lokalni uslužbenec; NNS = napoteni nacionalni strokovnjak; ZU = začasni uslužbenec; MSD = mladi strokovnjak na delegaciji.

²⁹ Dodatna zgornja meja za zunanje sodelavce v okviru odobritev za poslovanje (prej vrstice BA).

	<u>GD COMP: 0,5 AD, 1 AST</u>
Zunanji sodelavci	<u>EPDČ v povezavi s programom za pravosodje</u> <u>GD COMP: 1 PU</u>

3.2.3. Udeležba tretjih oseb pri financiranju

V predlogu/pobudi:

- ☐ ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb.
- ☐ je načrtovano sofinanciranje, kot je ocenjeno v nadaljevanju:

odobritve v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Leto	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	SKUPAJ
Navedite organ, ki bo sofinanciral predlog/pobudo								
Sofinancirane odobritve SKUPAJ								

3.3. Ocenjene posledice za prihodke

- ☐ Predlog/pobuda nima finančnih posledic za prihodke.
- ☐ Predlog/pobuda ima finančne posledice, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:
- ☐ za lastna sredstva,
- ☐ za druge prihodke.

navedite, ali so prihodki dodeljeni za odhodkovne vrstice ☐

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Prihodkovna proračunska vrstica	Posledice predloga/pobude ³⁰						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Člen							

³⁰ Pri tradicionalnih lastnih sredstvih (carine, prelevmani na sladkor) se navedejo neto zneski, tj. bruto zneski po odbitku 20 % stroškov pobiranja.